

розвитком зародків температура на поверхні шкаралупи завжди на 0,5 – 0,7°C нижча, ніж у гарно розвинених зародків, а у порівнянні з загиблими зародками ще менша на 1,5 – 2,0°C.

УДК: 619:616–006

ЕФЕКТИВНІСТЬ ФІТОЕЛІТА МЕТАСТОП ПІД ЧАС ОПЕРАТИВНОГО ЛІКУВАННЯ ЗА ПУХЛИН МОЛОЧНИХ ЗАЛОЗ У СОБАК

Петрик І.В., здобувач вищої освіти ступеня Магістр

Самойлюк В.В., кандидат ветеринарних наук, доцент, Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна.

ORCID: orcid.org/0000-0001-8400-8904

Вступ. Метою оперативних втручань під час видалення злоякісних пухлин є недопущення метастазування клітин новоутворення в інші органи і тканини кровоносним руслом. Суттєве значення має визначення ефективності різних консервативних методів, що не дають значного ефекту під час їх самостійного застосування, але за певних умов, покращують ефективність проведення хірургічної операції, та в комплексі з нею, дають більш задовільний результат [1, 2].

Проведення досліджень направлених на підвищення ефективності комплексного лікування пухлин молочних залоз у собак все ще залишається актуальним, а отримані позитивні результати можуть допомогти практикам ветеринарної медицини більш ефективно боротися з цією поширеною патологією.

Ми ставили за мету визначення ефективності Фітоеліта Метастоп в системі комплексного лікування за пухлин молочних залоз у сук.

Матеріал і методи. В дослідній і контрольній групах тварин з неоплазіями молочної залози (по 5 собак у кожній) лікували оперативними методами та застосовували Цефтриаксон по 0,5 – 1 г. в/м та місцево мазь Левомеколь. В дослідній групі крім загального для обох груп лікування призначали Фітоеліта Метастоп по 1 піг. на 10 кг маси 3 рази на день 3 дні до операції і 7 днів після оперативного втручання (курс терапії повторювали 1 раз на місяць під час періоду спостереження). Протягом року за собаками спостерігали, реєстрували швидкість одужання та наявність рецидивів. Рентгенологічне дослідження грудної клітки, скелета, порожнистих органів проводили після проведення оперативного втручання для виявлення можливих метастазів.

Результати. В результаті досліджень встановлено, що в дослідній групі тварин де до і після оперативного втручання застосовували препарат Фітоеліта Метастоп протягом періоду спостереження рецидивів захворювання, а також запалення і ущільнення лімфатичних вузлів не було виявлено. Крім цього, на 1 – 4 дні скоріше відбувалося загоєння операційних ран.

В контрольній групі у однієї собаки виявили через 5 місяців після операції метастази у легенях, а у двох тварин запалення і ущільнення пахових лімфатичних вузлів. Загоєння операційних ран відбувалося значно повільніше ніж у дослідній групі.

Висновок. Метод лікування собак за пухлин молочних залоз з використанням оперативного методу і курсу терапії препаратом Фітоеліта Метастоп є ефективним і може бути використаний в системі комплексного лікування цієї патології.

Бібліографічний список:

1. Ežerskytė A, Zamokas G, Grigonis A. (2011). The retrospective analysis of mammary tumors in dogs. *Vet Med Zoot.*, 53 (75). – P. 3 – 8.]
2. Hermo G. A., Torres P., Ripoll G. V., Scursioni A. M., Gomez D. E., Alonso D. F., Gobello C. (2008). Perioperative desmopressin prolongs survival in surgically treated bitches with mammary gland tumours: A pilot study. *The Veterinary Journal*, Vol. 178, P. 103 – 108.